

Van dingen die niet overgaan

Vorige week was het rustig op het kerkhof. Slechts drie, vier bezoekers, zwijgend staande voor een graf. Niemand al aan 't wrijven en schrobben. Chrysanten en kransen nog bij de bloemist, de stilte nauwelijks verstoord door vaag straatlawaaï.

Wat doe je als je voor het graf van je liefste staat? Denken aan vroeger? Praten met hem en hopen dat hij het hoort en op zijn beurt iets zegt? Dat gebeurt niet, dus antwoorden dan maar in zijn plaats: liefst met beelden van iets waar ik graag aan terugdenk.

Maar herinneringen laten zich niet altijd dwingen. Er zijn er die je achtervolgen en die onverbiddeijk gaan over wat je verzuimd hebt en nadien niet goedge maakt. Over donkere stiltes die je met een goed woord had kunnen doorbreken. Over scherven die je niet probeerde te lijmen.

Jezelf vergiffenis schenken is moeilijk, moeilijker dan een ander te vergeven die je kwaad heeft gedaan.

Het heeft geregend. Er blinken nog druppels op de grafzerken. Maar nu schijnt de zon over deze stenen van verdriet.

Verdriet dat spijt alles, met de jaren zachter is geworden. Een gemis dat verdund is tot weemoed waarmee je soms gaat slapen. Of waarmee je ontwaakt uit een droom waarin de geliefde niet ouder is geworden, terwijl jij nu met een stok loopt. Niemand ontsnapt aan verdriet. Dichter Jos De Haes schreef ooit de opstandige woorden: 'God heeft ons niet voor groot verdriet geschapen'.

Dichter J. Weremeus Buning beaamt dat maar voegt er iets aan toe. In zijn 'Ballade van de dingen die niet overgaan', staat:

*'Vervloekt en ongezegend is het lijden,
Tot dat men leert onder het kruis te staan.'*

Het zijn beklivende woorden. Over dat unieke kruis dat helpt je eigen leed te aanvaarden. Het kruis ook dat getuigt van het goddelijke en menselijke lijden, àlle lijden van vroeger en nu, ook het meest ondenkbare. Maar de weg naar het kruis is rotsig en steil. Moeilijk te beklimmen zonder gids. Die niet altijd makkelijk te vinden is.

Terug naar huis, waar alleen de wilde wingerd al volop van het najaar getuigt. Tegen de muur aan de zuidkant van het huis zijn al zijn bladeren verkleurd door de zon: een prachtig paarsrood. De noordkant daarentegen, die het zonder zon moet stellen, is groen gebleven. Ook de bladeren van bomen en struiken zitten nog onder hun stoffige zomerkleur. Maar binnenkort slaat dat om in een kleurenorgie. Hier en daar zijn al wat gele en bruinachtige tinten te zien. Die wachten niet om zich feestelijk uit te strooien over het grasperk en de weg. Waar ze niet weg

geharkt worden. Want voor mij vormen ze een heerlijk herfsttapijt dat nog fraaiër wordt zodra ook eiken, esdoorns, beuken, acacia's hun bladeren lossen: met een weelde van rode, goudbruine, donkerpaarse en gele toetsen.

Nog enkele dagen en het is Allerheiligen en Allerzielen. Veel volk op het kerkhof, bloemen en kransen op de graven. Levenden die hun doden eren. Ik hoop en bid uit de grond van mijn hart dat dit alles zal blijven behoren tot de dingen die niet overgaan.

T.S.